

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 „

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadói hivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Az erdélyi püspök apostoli utja.

Ünnepi diszt öltött Petrozsény. A házakon trikolort lenget a hűs őszi szél. Az utcákon ünneplő közönség hullámlázik. Nemzeti lobogós diadalkapuk emelkednek az egyházfejedelm bevonulási útján.

Gróf Majláth Gusztáv Károly, „bérezes szép hazánk” római katolikus egyházkormányzója eljött buzgó hiveihez, hogy megerősítse őket a szent hitben s apostoli áldását osztva részesítse az isteni kegyelemben. Kezében a pástort: a béke olajága; kenetes ajka: a hithűségnek és hazafiságnak ékesen szóló hirdetője.

A lelkek vonzódásából, a szívek szeretetéből ered az a mély hódolat, mely a szeretet isteni tanának fenkölt szellemű hirdetője iránt nyilvánul itt, hol őt diszes templom égbenyuló tornyának imához hívó harangjai hirdetik, hogy különböző nyelven, különböző szertartás szerint áldozunk a valláskegyelet és hazafiság oltárán. S miként templomaink harangjainak ércszava összeolvad az éltető napsugaras légben, úgy száll egyesülve imánk az Egek kárpitja fölé, úgy egyesülnek a lelkek felekezeti s nemzetiségi különbség nélkül a hazaszeretethen.

Ezt a magasztos tényt manifestálta a kegyelmes Főpásztor, a kinek közjogi magas méltóságát szerető szívének nemessége, nagy tudásának, bölcsességének nimbusza teszi hódolatra indítóvá. És a hódolatnak, a szeretetnek nyilvánításában egyesültek a hitfelekezetek, az itt élő nemzetiségek, kiknek békés együttélését, közhasznu,

hazafias, vállvetett együtt működését örömmel dicsőítette a nagy egyházfejedelm, aki a nemzetiségek és felekezetek közötti békét és szeretetet lelke meggyőződésének erejével hirdeti s példaadásával áldásossá emeli.

A ki elragadó szónoklatával úgy rezgésbe hozza a szíveket, felemeli a lelkeket s meggyőzi az elméket; s a ki példaadásával oly bizonyosságot tesz a hit áldásáról és honfrierények magasztos voltáról, annak szava nem lehet pusztába kiáltó szó, annak cselekedete nem lehet hatástalan, az igazi apostoli missziót teljesít.

Ezért fogadja Petrozsény és az egész Zsilvölgy közönsége lelkesült hozsánával a nagynevű erdélyi püspököt, kinek apostoli útjáról az alábbi tudósítást adjuk.

— Folyó hó 28-án érkezett Majláth Gusztáv Károly gróf, erdélyi püspök Hátszegről Pujon át fogaton Petrozsénybe. Már 4 órakor százával hullámlazott a közönség a pályaháznál, azt híven, hogy a főpásztor a 4 órás vonattal érkezik, de azzal csak kíséretének egy része érkezett.

A pompás 4 fehér ló által vont fogaton délután 5 órakor érkezett a püspök a vasúti lejárónál emelt diadalkapuhoz, hol a községi előjáróság, képviselőtestület, az ipartestület diszszárlója alatt s egyéb hatóságok és testületek, valamint a közönség lelkes éljenzéssel fogadta s a község hatósága s közönsége nevében Zádory Károly jegyző a következő beszéddel üdvözölte:

— „Kegyelmes Főpásztor s Méltóságos és Főtisztelendő Gróf Püspök Ur! Midőn Méltóságod egyházkormányzói joghatósága

alátartozó bérezes szép hazánknak e kies végvidékét főpásztori magas látogatásával kitüntetni kegyeskedik, az öröm lelkesedéssé fokozódott érzetével üdvözöljük Méltóságodat községünk falai között, szerény tűzhe-lyünknel, itt, hol tizezernyi munkáskéz Isten dicsőségére oltárt; — a nemzeti eszmének és hazafiságnak védőbástyát emelt s a családi életnek otthont alapított.

E helyen, itt e határőrállomáson, hol a természet szépségével s kincseivel dusan megáldott Zsilvölgy közgazdasági életének érdekszállai s kulturális élete vérkeringésének érhálózata összefutniak a község helyhatósága s összalakossága nevében legyen szabad tolmácsolni azt az osztatlan ragaszkodást azt a hódoló tiszteletet és határtalan szeretetet, melyet Petrozsény község dolgos népe nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül érez Méltóságod iránt, kinek fenkölt szelleme magához ragadja az emléket, kinek szerető nemes szíve felkölti a lelkek szerető vonzódását, kinek hittanítói, kegyosztói s kormányzási, szóval apostoli és hazafiai magasztos erényei előtt hódoló tisztelettel hajolnak meg mindenütt s mindazok, akik nem zárkoznak el a ki-magasló érdemek elismerése elől.

Nem lehet feladatunk Méltóságod magas érdemeit s kiváló erényeit dicsőíteni, mert ezzel korunk történelmének feladatát érintenénk. Ragaszkodásunknak, igaz szeretetünknek kívánunk kifejezést adni akkor, midőn lelkesülten hangoztatjuk, hogy:

„Áldott, ki az Ur nevében jön!”; midőn gyermeki bizalommal folyamodunk Méltóságod püspöktitkai jó indulatához, hogy apostoli kegyelmének áldásában, szeretetének boldogításában Petrozsény község közönségét részesíteni kegyeskedjék.

Isten vezérelte, Isten hozta, Isten éltesse Méltóságodat!”

A szeretett püspök megköszönve a lelkes fogadtatást, örömeinek adott kifejezést, hogy Petrozsény község munkás, hitbuzgó és hazafias közönségét újból felkereshette s hiveit mint főpásztor

„PETROZSÉNY ES VIDEKE” TÁRCÁJA.

Október hatodikára.

Virul-e még egy-két virág
Erdőn, mezőn, ligetekben?
Fakad-e még egy-két könyecsepp
Pirosra sirt szemetekben?
Maradt-e még szíveteknek
Egy parányi zugocskája,
Ahova még be nem zúdult
A keservnek özön-árja?

Vigyétek el a virágot
Vigyétek el mind Aradra,
Leggyászosabb emlékünket
Hadd borítsa virág halma!
Megérdemlik töletek ők,
Busásan a rózsát, babért
Kiknek szíve vér-rózsákat
Hullatott a szabadságért!

Boruljatok sirjajukra,
Hol oly régtől szenderegnek,
Ontátok ki szemetekből
Végső csöppjét könnyeteknek!
Mert a mint ők éltek-haltak,
S rútul meggyaláztatának,

Most sincsen még visszaadva
Visszanyerve a hazának.

Nyissátok meg a szívetek,
Nyissátok a fűfalomnak,
Nemes érzés támad bennök,
Honfűbűtől ha sajognak.
S tépje inkább darabokra
Szívűnket a honfűbűnát,
Semhogy közöny és lemondás
Vethessenek benne ágyat.

L. S.

A legszebb emlék.

A költő, ki nem volt többé fiatal, szerette az őszi természetet, szerette a lugast és a zöld lombokon átszűrődő napsugárt.

Szerette a vidám szüreti társaságot, a bő lakomákat a hegyoldalban, szerette a kristály poharakban gyöngyöző aranyárga bort, szerette az ifjúságot és az életet.

Szerette a barátságot, mely a sirig tart és szerette a szerelmet, mely nem sokkal éli túl a tova röpönnő ifjúságot. Dalokban mondta el egykor, mily boldoggá teszi őt a barátság és a szerelem és dalai viszhangra találtak sok ifju szívében.

E dalok tovább éltek, mint a költő ifjúsága, túl élték a barátságot és túl a szerelmeket, A költőt sok barátja hagyta el, azok helyett újak jöttek, midőn az ifjúság

búcsuzóban volt tőle, elhagyták szerelmesei is, ám ezek helyett nem keresett újakat többé.

Dalai azonban éltek tovább és gyönyörűséget ébresztettek a szívekben, a költő is gyönyörködött bennök és zengzetöknél néha visszaálmodta ifjúságát. Bő lakomákon a hegyoldalban, aranyárga bort szőresülvén tündöklő kristály poharakból.

És ekkor így szólt egy szép fiatal leány: A költő dalaiból az életnek mélységes szeretete árad felénk. Becsét csak akkor értjük igazán, ha a dalokban ő magyarázza meg nekünk. Érzései viszhangra találtak szívűnkben, mert azonosak a mi érzéseinkkel, de erősebbek annál és hatalmasabbak, e dalok által fölmagasztosulnak.

Üdvözöljük a költőt, a ki felemeli az embert, megszenteli az érzelmeket és eszménynyé nemesíti az ösztönt. A merre ő jár, virágok fakadnak léptei nyomán, boldogságra ébrednek a szívek. Örök tavaszt hord ő magával, e tavasznak édes lehétől, fészlő pompájától megittasulnak érzékeink.

A természetben és az emberi szívben ami szép van, azt ő látja meg egyedül: a költő. Kérjük meg őt, mondja el: mi volt a legszebb, a mit életében fölfedezett, amiért érdemes volna újra kezdeni az életet? A költő fölált és fötenelte poharát. Azután halkán megszólalt:

Mint színes felhők, megaranyozva a hunyó nap fényétől rajzanak szívemben hajdani édes szerelmek emlékei.

Ifju lány fejek mosolyognak reám, röpökdő angyalareczok, rózsákkal és lilomokkal ékesek, bodros hajuk a homlokukba log, szemökből pajzán kötődés sugarai rebbennek felém.

a bérmlás szentségében részesítheti és a felekezetek, valamint a nemzetiségek közötti béke és szeretet krisztusi tanát hirdetheti.

Az éljenzés csillapultával Blaschek Aladár bányamérnök, a petrozsényi róm. kath. egyház-tanács főgondnoka a petrozsényi róm. kath. hitközség nevében a következő beszéddel üdvözölte az egyházkormányzatot:

— „Méltóságos Püspök Ur!

Kegyetlen Főpásztorunk!

A petrozsényi római katolikus hitközség képviseletében egyik legszebb, legkellemesebb feladatunkat teljesítjük, amikor Méltóságodat itt, községtünk küszöbén üdvözöljük, midőn eljött, hogy felekezetünk zsenge ifjúságát vallásában megerősítse és hitéletünk fejlődését felbírálja.

Legyen meggyőződve Méltóságod, hogy mi nem mutogatunk Potemkin-falvakat, de helyette mindegyikünk ösztöne melegséggel feltárja szíve mélyét, örömmel elkalauzoljuk vallásos oktatásainkhoz, mik legyenek szerények bár, de előttünk kettős értékkel bírnak, mert önerőnkől létesültek. S kérjük is Méltóságodat, kegyeskedjék az eddig elérték és tapasztaltak után itélve, biztos utirányt kijelölni jövőnk elé.

Áldott volt Méltóságod minden eddigi útja, legyen áldott idejövetele is! — Örömmel reméljük, hogy minden tette nyomából a béke és szeretet forrása fog fakadni, melyből mindnyájan bizalmat és kitartást meríthetünk nehéz, küzdelmes munkánkhoz.

Az Isten hozta körünkbe Méltóságodat.”

Az újból felhangzott éljenzés csillapultával biztosította a főpásztor istenfélő hiteit, hogy püspökatyai szeretettel jött ide, hogy Krisztustól nyert apostoli küldetését teljesítse.

Megindult ezután lassu lépésben a diszfogat, melyben Kováts Lajos székesegyházi kanonok foglalt helyet a püspök balján, követve a püspök ki sérete és a közönség sokasága által.

A templom előtt emelt díszes diadalkapu előtt úgy a püspök mint kísérete a fogatokról leszállva s egyházi díszet öltve, a főpap a templomba vonult kísérete élén s a templom hájója előtt gróf Toldalagi Samu petrozsényi plebános magas szárnyalású latin, majd magyar szónoklatban tolmácsolta a papság hódolatát, mit az egyház kormányzó kegyesen fogadott s az oltárnál benedikezt, majd a szószékből megható szent beszédet mondott Isten kegyelméről.

Hol, melyik táján az örökkévalóságnak röpkednek ők, hova hullottak hervadt szirmai ama rózsáknak és lilomoknak, melyek arcaikon virítottak? és szemök ragyog-e még?

Emlékeznek-e még rám itt vagy ott, ahová a végzet vezérelte őket, jutok-e még eszükbe és gondolnak-e reám? Éreznek-e kéjes bizsergést a szívök táján, ha nevem ajkukra téved, behunyják-e szemöket, hogy a multba visszanezhessenek és sohajtanak-e mikor megelikk azt a pillanatot, mely olyan boldoggá tette őket egykor?

Szerettek-e igazán engemet és én szerettem-e őket igazán? Igazok lehettek-e azok a szerelmek, amelyek elmúltak? Vagy ennek a dalnak van igaza, mely arról szól, hogy a szerelem örökké tart és a mi nem tart örökké, az nem volt, szerelem?

Mi volt hát?

Hiszen szenvedtünk és boldogak voltunk általa, küzdöttünk és győztünk, sirtunk és mosolyogtunk, vérezünk és gyógyultunk, a lemondásért és a bírástért egyképen odaadtuk volna életünket, ha a sors kívánta volna tőlünk.

Édes álom lett volna tehát és nem valóság, hogy egykor karjaimban tartottalak benneteket, vagy keblemre hajtottatok a fejetekeket, szenvedélyes szavakat és csókokat váltottunk, hogy szívünk egymáson dobogott, hogy a világ elenyészett körülöttünk és a mindenségből nem maradt más csak: Én és Te, Te és Én?

De ime most mintha egy régen hallott dal zenegene ki egy sötét erdő mélyéből. Álmatlan éjszakán, a kétség és a csalódás óráiban is, mintha hallottam volna már e hangokat. Mikor azt hittem: mindörökké

Esti 8 óra után a „Rózsafüzér”- és „Oltáregyesület” régi székegyházi énekeket énekelt a püspök lakása, a plebániapépület előtt. A püspök az ablakot kinyitva áhitattal hallgatta a lélekemelő énekeket, valamint a fiatal leányok és az asszonyok nevében mondott szép üdvözléseket, melyekre szokott ékesszólással és szeretetreméltósággal válaszolt, kegyesen fogadva az átadott virágcsokrokat.

Folyó hó 29-én szent mise és gr. Toldalagi Samu plebános által mondott megható szent beszéd után 9 órától fél 12 óráig több mint 800 hívót részesített a püspök a bérmlás szentségében s 12 órakor fogadta a tiszteléseket.

Tiszteletek: a római kath. papság Janesó Ernő főesperes s a róm. kath. hitközség Blaschek Aladár egyházi főgondnok vezetése mellett; a gör. kath. és gör. kel. lelkészek s egyházak Rádik István gör. kath. esperes vezetése alatt; az evangélikus református és ágostai hitvallású lelkészek s egyházak Kósa Mihály ev. ref. lelkész vezetésével; az izraelita hitközség Leitner József h. rabbi és Váradi Vilmos hitközségi elnök vezetése mellett; a szolgabírói hivatal Buda Károly főszolgabíró vezetésével; a községi előjáróság és képviselőtestület Petrozsény község képviselőtömbén tiszteltet a püspök előtt, kit Nagy Miklós községi bíró így üdvözölt:

— „Méltóságos és főtisztelendő Püspök Ur!

Petrozsényi nagyközség képviselőtestülete és előjárósága az egész lakosság nevében üdvözlí Méltóságodat, Községünk lakossága többféle vallásfelekezethez tartozik, de szemelőtt tartva Krisztus Urunk azon intelmét, hogy: „Fiaccáim szeressétek egymást” a hazaszeretben igyekszünk őket egyesíteni. Méltóságod mint a szeretet apostola s nagynevi elődeinek nyomdokain járva, e sokféle nyelvű, -vallású és széthúzó gondolkodású hazarésztünkben a különböző vallásfelekezetek közti egyetértést s a haza iránti ragaszkodást és szeretetet hirdetvén, ez által nemcsak a mi törekvéseinket mozdítja elő, hanem magas tekintéllyel azt szentesíti is, azért a legnagyobb örömmel üdvözöljük Méltóságodat körünkben.

Isten sokáig éltesse.”

A bányászok nevében tisztelgő küldöttséget Andreics János kir. bányatanácsos vezette az egyháznagy elé; a községi gymnasium tanári kara élén Priváry Géza gymn. igazgató mondotta ezen üdvözlő beszédet:

— „Méltóságos és főtisztelendő Püspök Ur.

A petrozsényi államilag segélyezett községi gimnázium tanári kara nevében van szerencsém hódoló tiszteletünket kifejezni.

Intézetünk alapításában feledhetetlen érdemei vannak Istenben boldogult Weber Béla volt hunyadmegyei főesperesnek és helybeli plebánosnak. Gimnáziumunk

lesújtott a fájdalom és nincs balzsam sebeimre, ezek a hangok kábítottak meg engemet.

Sohasem tudtam mit jelentenek. Most e pillanatban életem titkáról lehullott a lepel. Egy leánya emléke ez, egy gyermeké, kinek én nem voltam semmije és a ki semmim sem volt nekem, a kiről nem tudom, honnan jött, hová ment, akit csak egyszer láttam életemben egyetlen egy pillanatra csak, de e pillanatra visszafogok gondolni még halálom órájában is.

Akkor nagyon fiatal voltam még. Cszéltalanul bolyongtam a világban, melyet üresnek találtam. A szívem, a fejem tele volt; érzések és eszmék rajzottak benne, ám nem szabadulhattak ki, mint a kősziklába zárt patak. Most tudom már, mit kerestem akkor a mezőkön és az erdőkben, a falukon és a városokban. Mi késztetett hosszú vándorutakra: azt a varázsvesszőt kerestem, melynek érintésétől megnyílik a szikla és égfelé szökellve megered a forrás.

Őszi hajnal volt, a sötétkék égről már eltűntek a csillagok. A nap fénye csak a magas háztetőkön ragyogott még és lassan esuszott alább-alább az udvar bokrai és szőlőtökei felé. Idegen voltam a városban, vendég a házban, a fejemben zsongott egy vidám éjnek az emléke, zongora szóval, táncszal és borral fűszerezve.

Nem éreztem fáradságot, bár pihenésem alig volt. Az álom kerültre szememet, a szabadba vágytam, éles, hajnali levegőre. A leányokra gondoltam, kikkel tánczolvam mulattam az éjjel, kik fiatalok és üdék voltak, a szemembe mosolyogtak és visszaszorították az én kézszeritásonkat.

A szülő már meg volt érve, sárga gerezdek mosolyogtak reám a lugasokról. Nem tudtam kié a kert

alapítása óta eltelt tíz év alatt a kezdet nehézségeivel sokáig küzdő intézetünk végre annyira megerősödött, hogy ma már 138 helybeli és vidéki tanuló nyeri az oktatást gimnáziumunkban, akik közül 66 római katolikus. Méltóságod mindenre kiterjedő figyelme gondoskodott arról, hogy ezen tanulók a szükséges vallás erkölcsi oktatásban és nevelésben részesüljenek. A tanári karnak a maga részéről szintén a legfőbb törekvést az képezi, hogy a Zsilvölgy egyetlen középiskolájában, ne csak a tudományok és hasznos ismeretek, hanem a magyar hazafiság és a tanulók vallás-erkölcsi nevelése minél nagyobb előhaladást tegyenek, hogy a nagyméltóságú vallás és közoktatásiügyi Miniszter úr szavai szerint magyar nemzeti és állami szempontból fontos középiskolánk hivatását minden tekintetben méltóan betölthesse. Ajánlom tehát úgy intézetünket, mint annak jelenlévő tanári karát Méltóságod magas kegyeibe s egyszersmind kívánom, hogy az Isten magyar hazánk javára sokáig tartsa meg Méltóságodat.”

Az állami népiskola tantestületét Vigh Nándor igazgató s a „Petrozsényi Kath. Kör.” küldöttségét Gr. Toldalagi vezette a püspök elé, ki a tisztelgő küldöttségek vezetői által tolmácsolt üdvözlőkre megnyerő szívéllyességgel, elragadó ékesszólással válaszolt, a felekezetek küldöttsége előtt különösen hangsúlyozva a felekezetek közötti béke áldását s a hazafiság ápolásának magasztos erényét; a gymnasium tanári karának üdvözlőjét megköszönve fontosnak jelentette ki azt a kultur-missziót, melyet a feladatra magaslátan álló igazgató és tanári kar általános elismert buzgalommal és sikerrel teljesít s kéri a derék tanári testületet, hogy a középiskolai ismeretek tanításával kapcsolatosan s a hazaszeretet ápolásával karöltve a vallás-erkölcsi élet fejlesztésének kiváló fontosságát tartsa szemelőtt.

A püspöki ebédhez, valamint 28-án az estebédhez a püspök kíséretén kívül Petrozsényből és a vidékről a hivatalok, testületek, egyesületek fejei s a társadalmi és közélet számos előkelősége volt hivatalos.

Folyó hó 30 án reggel Aninoszra ment a főpásztor, kinek apostoli útjáról szóló tudósításunkat jövő számunkban

(Folytatjuk.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Áthelyezés.** Mikes Istvánt a magyar királyi államvasutak petrozsényi állomásának vezénytisztjét áthelyezték Maglódra.

— **Hímen.** Mandel Hermann lupényi kereskedő kedves és művelt unokahuga: Dora kisasszony és Hollender Hermann f. hó 12-én esküsznek egymásnak örök-hűséget, még pedig Mandel Hermann házánál.

és kié a termése, megkivántam az édes gyülmölcsöt és leszakítottam. Hogy tilalmasban járok, dehogyan jutott volna eszembe; enyém a világ és minden gyönyörűsége, az élet és ifjúság adják hozzá a jogot és mesgyéről mesgyére lépve, gyönyörűsége vadászva lestem más érett és kíváncsi gerezdeket.

Most szétnyílék előttem egy dús lombu szőlőtő, halk ziszzenést hallok és egy fiatal leány arez emelkedik föl és a szőlő felett mosolyogva tekint át reám. Ismeretlen volt nem ama leányok közül való, kikkel az éjjel mulattam, szebb edesebb, nemesebb vonású és kíváncsiabb volt ezeknél. A napsugarak épen akkor értek oda a hól állott, be-aranyozták körös-körül a leveleket és gloriás fénybe burkolták szöke fejét. Kék ingvált volt rajta fehér csipkékkel és kék volt a szeme is — sohasem tudnám elfeledni.

A kezében szőlőfürt volt, mint nekem, a fürtök bogycóira is esett egy-egy sugár. Meglepett engem ez a szép gyermek s én megleptem őt, egyikünk sem tudott szólni, csak néztük egymást, mosolyogva és zavarral. Ekkor nem tudom miként történhetett, csak átléptem a mesgyét, a leány mellé ültem szorosan és a fürtől, melyet kezében tartott, leszakítottam egy bogycót. Nem ellenkezett.

Most elborult előttem a világ, leejtettem a magam fürtjét, a leányt a két karommal magamhoz öleltem, ajkát kerestem és megtaláltam. Egy rövid vakmerő és mégis bátorítalan csókot leheltem rá s reszkotve hullottak le róla karjai. Aztán lédérlettem elébe, esdő szemmel néztem föl reá és vártam ítéletemet. A leány mosolygott, edesebben, szebben, mint előbb.

— Kisasszony! Kisasszony! hallatszott most egy

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk jelen számával új évnegyedbe lépünk, mely alkalommal új előfizetést nyitunk a „Petrozsény és Vidéké”-re. Kitartóan, hűen küzdünk azon irányban, azon czélunkért, melyeknek eddig is kifejezői, szerény munkái voltak annyi időközön keresztül s melyeknek mindenkor rendíthetetlen zászlóvivői maradtunk. Eleven szellemben, mindenre kiterjedő lapot nyújtunk, mely tájékoztat ad nemcsak a helyi életéről, nemcsak annak minden figyelemre méltó fázisáról, hanem a vidék viszonyairól is.

Kérjük, hogy az eddig tanúsított támogatás ne lankadjon, hanem növekedjék folyton. Kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására s hogy minél számosabb hívet toborozzanak lapunk zászlója alá. A hátralékosokat pedig kérjük *hátralékaik posta fordultával való beküldésére*, mivel a lap fentartása nagy anyagi áldozattal jár.

A „Petrozsény és Vidéké” előfizetési ára:	
egész évre	8 korona
fél évre	4 korona
negyed évre	2 korona
egyesszám ára	20 fillér

— **A katolikus kör** alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. Ennek a körnek, mely Petrozsényben alig egy pár héttel ezelőtt létesült már is 160 tagja van. A kör védnöke Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök; — elnöke Gróf Toldalagi Samu plébános.

— **A járási számtiszt** állást Petrozsényben Kodra Gyula számellenőrrel töltötték be, ki állását már elfoglalta.

— **Uj iskola.** A Pollaschek és társa fűrészfálat vezetőrsége megelégtelve azt a sok huzavonát, mely közte és a hatóságok között egy ott létesítendő iskola felállítása tárgyában ez új ténnyel elejéig sem végződött a kívánt eredménnyel, — megindokolva és megvilágítva a tarthatatlan állapotot a gondnokság előterjesztést tett a cégtulajdonosokhoz. Pollaschek és Scheiber ugy látszik lelkiükön viselik alkalmazottaiknak érdekeit, a mit fényesen igazol az, hogy nagy anyagi áldozatok hozatalával az iskolát már felállították s a napokban a tanítást benne meg is kezdik. A humánus czég a tanító fizetését egyelőre 1200 korona, szabadlakás, fűtés és világításban állapította meg s kinevezte az iskola vezetőjévé Deák Lajos okleveles tanítót.

— **Viszik az erdőgondnokságot.** Kellemetlen hírlepte meg a két Zsilmente lakosságának azon részét, mely nemcsak meleg érdeklődéssel viseltetik vidékünk, különösen pedig nagyközségeink haladása iránt, hanem sikra is szállanak s minden tudásukat mérlegbe vetve,

hang a távolból. Az emeletről jött valahonnan. A leány összeresztett, ijedelem ült az arczára, aztán villámgyorsan kiszakította kezét a kezemből, megfordult és mint a fölrebbent madár eltűnt. A meggyék szőlőtövek közt még láttam itt-ott föltűnni szöke fejét és kék ruháskáját, azután elveszett a szemem elől. Elveszett örökre, mindörökre.

Sohase láttam többé, amint sohase láttam az előtt. Nem tudtam a nevét és nem fogom megtudni sohasem. Nem hallottam a hangját és nem fogom meghallani, ha az örökké valóságon át szomjuzva keresném is. Szemem nem fog gyönyörködni édes arczában, kíváncsian természetben, ajkam nem fogja érinteni ajkát, szívem nem fog dobogni szívén, karjaim nem ölelhetik keblemre soha többé.

A sors egykor nekem adta őt kéretlenül és váratlanul egy pillanatra, e pillanat eljött és ő nem tért ki előle. Nem táda ki vagyok. Nem kérdezte honnan jövök, nem czélotam, szándékomat, nem kémlerte szívemet, a multat és a jövőt; mintha újra kezdődött volna bennünk a teremtés, mint az első emberpár, midőn az édenben találkozott, titkos természeti erő, isteni rendelkezés szerint szótlan omlottunk egymás keblére.

Sem az előtt, sem azután nem éreztem oly üdvösséget, mint abban a pillanatban. Minden más szerelemnek föltételei voltak, mindannyi közt föltétlen csak ez az egy volt.

El tudtam feledni valamennyit, ez egyúttal sohasem szűnt meg fájni a szívem, a többi talán nem is volt szerelem, ez az egy az volt bizonynyal, mert ime husz éve tart már és tartani fog örökké.

Bajard.

tőlják a haladásszerűt. Indokolatlannak és nevétségnek tartanók, de mondják, hogy a petrozsényi erdőgondnokságot átköltöztetik Pujra. Indokolatlannak tartjuk különösen most, mikor Petrozsénynek minden megígértett, most, midőn nem azt várjuk, hogy azt is elvegyék tőle, a mi már megvan, hanem, hogy megadják neki, a mi megígértett. — Furesa játéka volna az a hangulatnak, hogy akkor, a mikor a magas kormány eléggé befolyásos közegei határozottan kinyilatkoztatták a memorandumukat elterjesztő bizottság vezetőjének, hogy az előterjesztésekben foglaltak minden tekintetben indokoltak s megvalósításuk csak rövid idő kérdése, — akkor, — talán mert nincs elég notábilis vadászunk, vagy, mert a Zsili dombok nem teremnek elég nyulat, egy már meglevő intézményünket az erdőgondnokságot, a kerület központjából Petrozsényből elvegyék s átköltöztessék a kerület szélére Pujra. Létesítsenek ha tesszik oda egy új gondnokságot, de a miénkre ne vassék senkinek se a foga. Különböztetést az azt hisszük, hogy az egész csak kacsahír volt.

— **Színészet.** Berki Ferencz színigazgató kitűnő erőkből szervezett színtársulata immár megkezdte működését. Berki ígérteit minden tekintetben befogja váltani; a színműterület legújabb remekeit is igyekszik bemutatni. A jövő hét másora a következő:

Vasárnap két előadás. Délután 3 órakor gyermek és népeledás felhelyarákkal — Hófehérke, tündéregye. — Este 8 órakor rendes helyarákkal Lotti ezredesei új operette, 3 felvonásban. — Hétfőn zóna előadás felhelyarákkal. Árendes Zsidó. Kedden: Válgunk el. — Szerdán: Bob Herczeg. Csütörtökön: Csokon szerzett völegény. Pénteken: Zóna előadás.

— **A tanoncztartó iparosok** érdekében. Nem először figyelmeztetjük ugy a szülőket, mint a tanoncztartó iparosokat, hogy tanköteles gyermekeiket, illetőleg tanonczait az iskolákba az idén kivétel nélkül mindnyájan annál is inkább beírassák, mivel az előjárás nagy apparatussal már megindította az ilyen bűnösök ellen az irtóháborút. Az iparosokon már megkezdtek a müttet. Schreiner József ipariskolai felügyelőbizottsági elnök meggyőződést szerezve, hogy a szép szó nem használ, mert még mindig vannak olyan iparosok, a kik jöllehet szeptember vége van már, még inasait nem iratták be sőt még el is titkolják, mivel még az ipar-tetülethez sem jelentik be tanonczait — indokolván azzal, hogy hát probaidőre vannak csak felvéve — az érelyes lépéseket a hatóság előtt megtette, hol már foly-nak is a tárgyalások a mulasztók szigorú megbírságo-lására nézve.

— **A harmadik jegyzői állás** betöltése végett szeptember hó 27-ik napjára hívta egybe Buda Károly főszolgabíró Petrozsény község képviselőtestületét. A választás azonban nem ejtetett meg. Az ügyállás ismeretése nézve megjegyezzük, hogy a községi közgyűlés már régebb idő óta egy harmadik jegyzői állást szervezett az állami anyakönyvezetők tiszteit ellátására való különös tekintettel s oly feltétel mellett, hogy a rendszeresített irnoki állást a község beszünteti s annak javadalmazásával járul az új jegyzői állás rendszeresítéséhez abban a reményben, hogy a felsőbb helyről vett biztosítás szerint az állam a javadalmazáshoz megfelelő összeggel hozzájárul. Időközben életbelépett a jegyzői fizetés rendezéséről a folyó évből alkotott törvény, melyszerint az állam többé nem járul az anyakönyvezetők fizetéséhez s egyben egy intézkedik, hogy az önálló hatáskörrel felruházott nagyközségi jegyző fizetése legalább 1800 korona legyen. A változott helyzetre való tekintettel és mert az új jegyzői állással egybekötött teendők szabályrendeletileg megállapítva nincsenek, a községi képviselőtestület kérelmére a főszolgabíró felfüggesztette a választást s így a közgyűlés feladata lesz mielőbb intézkedni arra nézve, hogy az 1886 XXII. törvényekben gyökerező jogánál fogva megszünteti-e a még be nem töltött harmadik jegyzői állást, vagy az irnoki állást rendszeresíti újból, avagy más állást szervez.

— **Uj csendőrrős.** A mit mi évek óta oly sokszor tettünk szová, a brassói kerületi parancsnokság végre valahára teljesítette ohajunkat, s a dévai szárnyparancsnokság felterjesztésére elrendelte Csiupán egy új csendőrrős felállítását. Az örs legénységi létszáma öt csendőr és egy örsvezető. Örsvezetőül Fazakas Jánost nevezték ki Lupényból.

— **Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati** egyesület szeptember 26-án Budapesten tartott közgyűlésében, a választmány részéről Déder Mihály főbánya-

tanácsos részletesen ismertette a magyar bányaiskolai viszonyokat s azt az indítványt tette, hogy lépjen az egyesület akezióba az iránt, hogy első sorban Petrozsényben egy községbányaaaltisztet képező bányaiskola mielőbb felállítsák. A pécsi községbányaiskola maradjon meg egyelőre jelen szervezetében, legyen a petrozsényi iskola szervezete is olyan, mint a pécsié, ugy hogy innen is minden kétesztendőben kerüljenek ki a végzett bányatanulók. Kezdek meg a tanfolyamot a két iskolában mindig más más esztendőben, ugy hogy minden évben léphessenek ki képzett bányaaaltisztet.

A közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta a választmány indítványát melyet Déder Mihály főbányatanácsos terjesztett a közgyűlés elé.

— **József Főherczeg és F. M. K. E. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület** breznóbányai közgyűlése feliratilag üdvözölte József főherczeget, abból az alkalomból, hogy husz éve védnöke az egyesületnek. József főherczeg az üdvözlést a következő táviratban köszönte meg:

„Fogadják legbensőbb halámat szíves üdvözlétekért. Legőszintébb ohajom, hogy Isten áldja meg hazafias működésüket és legyenek meggyőződve, hogy a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek mindig hiva maradandók.

József főherczeg s. k. ”

(A Matyas Diák.) Ha van vig és elmés ujság, amely olvasóinak kellemes és derült órákat szerez, ugy ez a lap kétségen kívül a „Matyas Diák”, amelyről köztudomásu, hogy Magyarországnak nemcsak legnagyobb szabásu de legjobb élelappja. A „Matyas Diák” egyúttal a legelterjedtebb vices ujság is, s alig van hely az országban, ahol lelkes és vidám olvasói ne lennének. A „Matyas Diák” most tízenyolcadik évfolyamába lép, hogy tovább is elismerések között diadallal fussa útját, nagy öröme a mulatni szerető magyar közönségnek. A „Matyas Diák” minden egyes számában 35—40 karikatura, adoma-illusztráció és művészi rajz jelenik meg. Szövege ugy a politikai, mint a társadalmi életet öltetesen figurázza. Vig elbeszélései és humoreszkjei magas színvonalon állanak. Versei csattanósak és találóak. Rendkívül válogatott s gondos összeállítású talányai föltétlen szárazoktatók. — Egyzsolva a „Matyas Diák” ma már versenyen kívül áll s elmondhatjuk, hogy ha van valami boldogság, ugy ez a „Matyas Diák” olvasójának lenni. A „Matyas Diák” Murai Károly szerkesztésében, kiváló humoristák közreműködésével a Wodianer F. és Fiai cég kiadásában jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 3, félévre 6, egész évre 12 korona. A „Matyas Diák” kiadóhivatala (Budapest, IV., Sarkantus-utca 3.) bárkinek is készséggel küld mutatványszámot.

— **Az orosz-japán háborúról** több mint ötszáz kisebb-nagyobb szövegben, hanem helyszíni hű képekben is megismertetvén a véres mérközés vezérembereit, a küzdelem színterét, népeit, szokásait, stb. Tagadhatlan tény, szívesen elismerjük, hogy ez idő szerint a „Budapest” az egyetlen napilapunk, mely, nem holmi ideitlen karcolatokban, hanem művészes kivitelű képekben hozza a napieseményeket, a külföld és az ország nevezetesebb embereit. Sokszor valóságos képes album, nyolc-tíz alkalmi illusztrációval. De a „Budapest” más tekintetben is valóban érdemes arra a ritka népszerűségére és széleskörűi pártolásra, melyben majdnem harminc év óta részesül. Vezérekkeit legtöbbnyire országos képviselők írják; tárcarovata élénk és változatos; hírei frissek és megbízhatók; regényei érdekfeszítők; közgazdasági rovatában az önálló vámtérület kivívásáért küzd. Mindenki megtalálja benne, ami érdekli. Igazi családi-lap; szolid, becsületes, hazaszerető, amelynek egy magyar család asztaláról sem szabad hiányoznia. A „Budapest” közkedvelt naptárai, mint értesülünk már sajtó alatt vannak. Ezen naptárakból tudvalevőleg a lap minden rendes előfizetője ajándék-példányt kap. Aki tehát a téli estéken egy jó és változatos képes napilapot akar olvasni: annak bátran ajánlható a „Budapest” melynek előfizetési ára egy hóra 2 korona, negyedévre 6 korona, félévre 12 korona. Mutatványszámot kívánatra bárki ingyen kaphat. Megrendelések, előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkantus-utca 3. sz.) intézendők.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Főmunkatárs: Fekete József.

Hirdetések:

Kiadó lakás.

A Malea utcában, a Mátyás utca végében lévő lakházamban 2 szoba, 1 konyha, kamara és pince kiadó.

Bocsáth Mihály,
körjegyző, Livazény.

Agenten

gesucht für den Verkauf von gesetzlich
ausgestellten Ratenbriefen
auf die neu emittierten

Königin-Elisabeth-Lose.

Höchste Provision, Prämie u. Monatsgehalt!
Wegen Material wende man sich an

BRÜDER DIRNFELD Bankhaus
Budapest, V., Fűrdő-utca 4.

KÖNYVKÖTÉSZETEMET

az igényeknek megfelelően akként
rendeztem be, hogy minden esen
szakmába vágó megbízatást a leg-
pontosabban, legutányosabban és a leg-
messzebb menő kívánalmaknak
megfelelően teljesíteni képes va-
gyok. A legegyszerűbb- és leg-
diszesebb könyvkötészeti munká-
latokat, szalagfelirat, aranyozáso-
kat s e nemű diszmunkákat
teljesítem s a n. é. közönség pártolását
tisztelettel kérem:

FIGULI ANTAL.

A „Kávé király”-hoz.

A ki jó zamatu s illatu kávé kedvel,
az csak „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely
a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig
még egy nem létezett módszer szerint van
pörkölt. Hosszas kísérletezés után sikerült
ezt elérniük s így minden kávétermő, ki
egyszer megízleli, soha más kávé nem fog
használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzeke-
nyebb czikk, melyből a finom zamat s illat
azonnal elillan, valamint minden izt s szagot
felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemez-
dobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely
postaállomásra bérmentve, utánvétellel a kö-
vetkező árban:

1 grammos doboz — 4 kor. 80 fill.
2 „ „ — 9 „ „
4 „ „ — 17 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kívül
ajánljuk a következő nyers fajtákat, szinte
bérmentve, utánvétellel bármely postaállomá-
sra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba K. 13.50
1 „ 5 „ „ Ceylon „ 12.—
1 „ 5 „ „ Jamaica „ 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

11-26 a „Kávé király”-hoz
Budapest, VI. ker. Teréz-körút 2/b.

A „Kávé király”-hoz.

Krausz József,

órásmeister

Petrozsényben, Kossuth Lajos utcán.

Ajánlja a Petrozsény és vidéke n. é. kö-
zönségnek a Kossuth Lajos utcán levő
raktárát, melyben legfinomabb kivitelű fal-
és inga-órák, legjobb és pontosan kisza-
bályozott zsebórák, arany- és ezüst-ékszere-
k, ugymint: varrógép és kerékpárok és
azoknak alkotrészei, villamos háziessengő
stb. cikkek. gyári áron kaphatók.

Elfogad mindenféle óra- és ékszerjavításokat
2 évi jótállás mellett, varrógép és kerékpár javi-
tásokat legutányosabb áron saját műhelyében
készülnek el.

Elvállalok villamos háziessengők és acytelyn
világítási felszereléseket.

Végül ajánlom a most forgalomba jött villa-
mos irodai órákat, melyeket felhuzni soha nem
kell, üzletben mindenkor megtekinthetők.

Tisztelettel

Krausz József.

Kiadó lakás.

Petrozsényben a Mátyás utcában levő lakó-
házam bár mikor is hasznbérbe vehető. E lakás
áll 3 nagy szobából, 1 konyhából, 1 kamrából
és fűskamrából. A lakás esetleg 2—3 lakó ré-
szére is átalakítható. Minden lakónak rendelkezé-
sére lesz bocsátva külön udvar, külön kert és
különbféle melléképület. Bővebb felvilágosítással
szolgál Herman Adolf ur.

Káiling Károly, tulajdonos.

Egy új harisnyakötő gép jó karban lévő, ju-
tányos áron eladó.

Tudakozó! hatni Csomortányi Istvánnál, alsó
Colonia 12 hrsz.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzös szá!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek ame-
rikai szer, ezen kinos és kellemetlen szen-
vedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus”-szal mindenki maga

plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus” ne hiányozék egy háznál sem, az
egyszerű csekély kiadás százszoros kamata: a
nyugalom. A fogfájdalmakat szenvedőket tehát
saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg
ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai
élelmesség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogakra
elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor.
10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bár-
hová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi
képviselettől, melynek címe:

„Plombus” szétküldés, Pásztó, Heves m.

3-16

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka.

A Magyar

FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.

Páratlan diszt, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a
melyet a „Pesti Napló” az 1904 év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak.
Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”,
új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyö-
nyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló dísz-
munka, amely a magyar festés remekeit fogja
felölelni a XVII. század nagy magyar fes-
tőitől, Kupeczkytól, és Mányoktyól kezdve
egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mi-
hály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur
Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály ve-
zetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar
festőművészetet. A magyar irodalomban nincs
még olyan mű, amely a magyar festőművé-
szetet ilyen gazdaságban mutatja be. Ötven
nagyszabású festményt szemeltünk ki, amelyet
mesteri kivitelű

Ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az öt-
ven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színnyomású kép

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., felévre 14 kor., negyedévre 7 kor.,
egy óra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, VI., Andrássy-ut 27 szám alatt van.

lesz, olyan, mint a melyek a Vörösmarty-
Albumot eseménynyé avatták a magyar
könyvpiacon.

Ezenkívül a magyar festőművészet törté-
netét a könyvben elsőrendű esztétikusaink
érdekes és népszerű előadásban fogják be-
mutatni. A szöveget számos festménynek a
szöveg közé nyomott másolata fogja ki-
sérni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású
műlappal együtt A magyar Festőművészet
Albuma a leggazdagabb és legdiszesebb tára
lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar
Festőművészet Albumát megfogja kapni a
Pesti napló minden előfizetője, aki az év vé-
gig, akár havonta is, de állandóan és meg-
szakítás nélkül előfizető marad. Minden félre-
értés elkerülése végett azonban meg kell je-
gyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik
az 1904 évre szóló előfizetésük fejében a
Vörösmarty-Albumot megkapják, a Magyar
Festőművészet Albumára csak úgy tarthat-
nak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.